

птиците и звъротовете пият вода за здравие и дълговечие; тия дяволски сълзи, пречистени отъ Божията благодать, прохладждаватъ и подмладяватъ всичко, което живе и пие. Въ пещерите хайдутите, дяволите и лисиците се распореждатъ като у дома си. Тъ също тръгватъ на плъчка.

Старийтъ Стефанъ сиди на пръстника пръвъ къща-та си и самъ саминичакъ се бори съ своите мисли; тези мисли съ стари, въековни както Балкана; един съ покрити съ слава, други се бълникатъ въ кръвь. Той се по-засмѣ, понежи се, душата му се радваше, а сърдцето му се свиваше. Мислено той се расприказва, а езикътъ си държеше задъ зъбите и не продумваше съгласъ. Около него на дълъгъ и на ширъ тишина. Той би си така въ размисляние и заспалъ, ако не бѣше се зачулъ далъченъ конски тропотъ.

Това не е единъ и не съ двама, а цѣла тълпа, тaborъ; и какъ равно стживатъ! Това не съ хайдушки коне, не еж кираджийски и не съ илтизамджийски, това не е керванъ на въкой си бей. Това на върно съ сълтански конѣ, защото тъ дъраостно и живо крачать по сълтанската земля. Въздъхналъ спи Стефанъ. Живѣянието ако и да е българско, но земята не е българска, не е наша, ма-каръ и да е наша. Стареца паостирилъ ухoto си и слу-шалъ. О! това е казашката конница, българите—казаци! Зная азъ тоя тропотъ: подобенъ на него се е слушало само отъ спахитѣ на Хюсенинъ Ага-Паша. Отдавнаше, по хубаво врѣме! Ага-Паша при истрѣблението на еничарите, царските бунтовници, дѣйствуващие заедно съ Сърбский Милошъ, и провеждаха тъ на Сълтанъ Махмуда писмо подиръ писмо. Което ти си започналъ съ своята сила, това ний ще да довѣримъ, като се подчиняваме на тебе. Азъ самичъкъ носяхъ писмата отъ Милоша до Ага-Паша, и всѣкога той ме гощаваше съ ѓдение и пиене и ми даваше бакшишъ. Хубаво врѣме! А сега каза-циятѣ, царската българска конница, преслѣдва хайдутите, порядъчните люди, не царските бунтовници, а юнациятѣ, които отъ добра воля работятъ за себе си и за своятѣ си, събиратъ за старостъ подъ царската защита, плащатъ